

Den Haag

Datum

18 april 2023

Onderwerp

Antwoord van het college op vragen van de raadsleden de dames Gerritsen, Faïd, Klokkenburg-Reedeker, Arp en Bos en de heren Bingöl, Ahraui en Icar, luidend: 'Manifest afvalprobleem Laak'

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE VRAGEN**Ons kenmerk**

DSB/10502575

RIS314721

De raadsleden mevrouw Gerritsen, de heer Bingöl, mevrouw Faïd, mevrouw Klokkenburg, mevrouw Arp, de heer Ahraui, de heer Icar en mevrouw Bos hebben op 6 maart 2023 een brief met daarin eenentwintig vragen aan de voorzitter van de gemeenteraad gericht. Overeenkomstig artikel 30 van het reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad, beantwoordt het college deze vragen als volgt.

Nog altijd zien bewoners van Laak het afvalprobleem in hun wijk niet verbeteren, ondanks eerdere inzet van de gemeente. Bewoners van Laak roepen daarom op tot actie. Zij hebben aan de hand van bewonerservaringen een manifest opgesteld met verbeterpunten voor het afvalprobleem in hun wijk. Zo noemen bewoners dat het proces en de logistiek van het ophalen van afval beter moet en dat het afval vaker opgehaald moet worden. Ook de communicatie moet beter en overbewoning moet worden aangepakt.

1. *Is het college bekend met het manifest van de bewoners in Laak?*

Ja, het college kent de vraagstukken uit Laak. Op 11 april bezoekt een afvaardiging van het college de bijeenkomst van de klankbordgroep voor het Actieplan Laak.

2. *Welke extra acties gaat het college ondernemen naar aanleiding van de punten die de bewoners van Laak aanstippen in het manifest?*

Het college is blij met de betrokkenheid van bewoners en wil graag samenwerken om de afvaloverlast in stadsdeel Laak aan te pakken. In het Manifest Huisvuil Laak worden drie punten genoemd die volgens de indieners essentieel zijn voor het oplossen van het afvalprobleem.

In het eerste punt wordt voorgesteld om het proces en de logistiek van het vuilnisophalen te verbeteren en/of te vereenvoudigen. De verschillende diensten verantwoordelijk voor de afvalinzameling en de reiniging zijn vrijwel dagelijks bezig met de vraag hoe de afvalinzameling, het verwijderen van bijplaatsingen en de reiniging op straat nog beter in samenhang kan worden uitgevoerd. Voor wat betreft het voorstel om alle afvalsoorten in één keer te verwijderen heeft het college in de beantwoording van de schriftelijke vragen 'Afval en handhaving in Laak' ([RIS311421](#)) eerder toegelicht dat een werkwijze waarbij verschillende diensten achter elkaar aanrijden in principe minder efficiënt en effectief is dan de huidige werkwijze. Dit heeft te maken met het feit dat de reinigingswerkzaamheden verschillen in de benodigde uitvoeringstijd per containerlocatie en dat niet alle afvalsoorten op de locatie worden aangetroffen. Voor een deel van het reinigingsproces, het verwijderen van bijgeplaatst afval zoals klein grofvuil, zakken en dozen, zal het college verkennen of dit in één keer kan worden opgeruimd.

Het tweede punt roept op om de overbewoning aan te pakken. De Haagse Pandbrigade wordt in 2023 intensiever ingezet in Laak Centraal. Het toezicht zal zich richten op de handhaving van de opkoopbescherming, de huisvestingsvergunning, onvergunde kamerbewoning, overbewoning en goed verhuurderschap wanneer de Wet goed verhuurderschap op de voorziene datum van 1 juli 2023 in werking is getreden. Daarnaast worden meldingen in dit gebied met voorrang opgepakt. Bij de controle van woningen let de Haagse Pandbrigade er ook op dat mensen juist staan ingeschreven. Overigens kunnen kortdurend verblijvende mensen niet ingeschreven worden.

Bij het derde punt geven bewoners aan dat er meer ORAC's moeten worden geplaatst en dat het vuilnis vaker opgehaald moet worden. Met uitzondering van de wijk Laakkwartier-Oost zijn in Laak overal ORAC's geplaatst. In Laakkwartier-Oost, waar het afval nu nog huis-aan-huis wordt ingezameld, is het de bedoeling dat in de toekomst ORAC's worden geplaatst. Door de hoge parkeerdruk in Laakkwartier-Oost is dit tot op heden niet mogelijk.

Het college plaatst ORAC's voor de inzameling van huishoudelijk afval en is van mening dat in de ORAC's in Laak voldoende capaciteit is voor het aanbieden van huishoudelijk afval. Zoals ook beschreven in de beantwoording van de schriftelijke vragen 'Afval en handhaving in Laak' ([RIS311421](#)) wordt bij de plaatsing van ORAC's rekening gehouden met de samenstelling van huishoudens (groot of klein) en met ongeregistreerde bewoning. Daarnaast worden de ORAC's vanaf 2021 gelegegd op basis van de meetgegevens van de vulgraadsensoren die in de containers zijn geplaatst. Wanneer de gemiddelde vulgraad van de containers op een ORAC-locatie richting de 80% gaat, komt de locatie op de ledigingsroute van de HMS. Dit betekent dat wanneer de containers op een ORAC-locatie snel vol raken er ook vaker wordt gelegegd. Het kan voorkomen dat een ORAC-locatie met meerdere containers niet op de ledigingsroute van HMS komt, ondanks dat er bijvoorbeeld één container vol zit. In dat geval is er in de andere containers nog voldoende capaciteit en is de gemiddelde vulgraad nog niet hoog genoeg om de ORAC-locatie op te nemen in de ledigingsroute. Ondanks dat er voldoende capaciteit is, blijft het probleem van bijplaatsingen bestaan. Daarom worden elke werkdag overal in de stad bijplaatsingen verwijderd. En in het weekend worden de bijplaatsingen verwijderd op containerlocaties waar veel afvaloverlast bestaat (hotspot-locaties). In stadsdeel Laak zijn er 19 van deze zogenoemde hotspot-locaties. Verder zijn er stedelijke actieplannen zoals actieplan Schone Stoep waarin interventies worden uitgevoerd gericht op het verminderen van bijplaatsingen.

In het manifest wordt naast de eerder beschreven drie punten ook gevraagd om meer communicatie en handhaving. Informatie over afvalregels en afvalvoorzieningen wordt gecommuniceerd via de website van de gemeente Den Haag, maar ook via wijkkanalen en de publiekscampagne 'Schoon, doen we toch gewoon'. Indien het toegevoegde waarde heeft, wordt in meerdere talen gecommuniceerd. De inzet op communicatie, educatie en participatie wordt voortgezet en geconcretiseerd in het actieplan Laak.

De handhavers informeren, waarschuwen en beboeten wanneer zij een overtreding constateren. Het Handhavingsteam Laak controleert op basis van data, informatie en meldingen proactief op bijplaatsingen. Diverse acties en projecten zijn opgezet met name op bijplaatsingen, zoals opvallende en onopvallende surveillance. Zakken en dozen die naast de ORAC's of bij afvalsorteerstraatjes worden bijgeplaatst worden door de medewerkers openbare ruimte van de HSO doorzocht op adresgegevens. Wanneer adresgegevens worden aangetroffen, wordt er een rapportage opgesteld. Op basis van deze rapportages kunnen de opruimkosten worden verhaald bij de overtreder. Het college zet deze inzet onverminderd voort.

3. *De raad is in afwachting van het concept actieplan Laak. Bevat actieplan Laak oplossingen voor alle problemen die worden genoemd in het manifest?*

Ja, het actieplan Laak zal binnen de diverse benoemde thema's actiepunten bevatten om de problemen zo goed als mogelijk aan te pakken, zoals ook benoemd in het manifest. Het actieplan adresseert de meeste vraagstukken uit het manifest en de partners gaan er mee aan de slag. De problemen in Laak zullen niet zomaar zijn opgelost. Een lange adem en betrokkenheid van alle relevante partners zijn cruciaal om tot een oplossing te kunnen komen. Daarbij speelt ook gedragsverandering een belangrijke rol. Het afvalprobleem is niet alleen met extra schoonmaakinzet op te lossen.

4. *Kan het college toelichten op welke wijze verschillende eenheden van de reinigingsdienst met elkaar samenwerken?*

Er is overleg en afstemming over de inzet van de verschillende diensten die verantwoordelijk zijn voor de afvalinzameling, straatreiniging en handhaving. Zo wordt in Laak Centraal op vrijdag na de huisvuilinzameling de straat geveegd, wordt handhaving geïnformeerd over ORAC-locaties die niet geleegd kunnen worden door foutief geparkeerde auto's en wordt kennis gedeeld over locaties met afvaloverlast.

5. *Kan het college toelichten of veegwagens wel of geen melding moeten doen van bijplaatsingen of grofvuil plaatsingen? Zo nee, waarom niet?*

De chauffeurs van de veegwagens (met borstels die de grond schoonmaken) maken geen melding van bijplaatsingen of grofvuil. Zij zijn immers druk met het schoonmaken van de betreffende straat en moeten tegelijkertijd het verkeer in de gaten houden.

De chauffeurs van de veegbussen die de door het buurtserviceteam verzamelde zwerfafval afvoeren, doen dit wel. Zij kunnen hun bus parkeren en maken zelf een melding via de MyCleanCity-app. Op deze manier komt de melding bij de juiste partij terecht en wordt het afval zo snel mogelijk weggehaald. Op de website van de gemeente wordt aangegeven dat dit binnen drie werkdagen gebeurt, maar in de praktijk wordt het vaak de volgende dag al opgehaald.

6. *Glas op straat kan gevaarlijke situaties veroorzaken. Kan het college toelichten of meldingen over glasafval voorrang krijgen ten opzichte van andere afvalmeldingen?*

Wanneer een melding openbare ruimte wordt gemaakt, wordt dit binnen drie werkdagen door de gemeente afgehandeld. In de praktijk worden meldingen overigens vaak nog dezelfde dag of gelijk de dag erna afgehandeld. Wanneer glas op straat wordt gemeld kan aan de afhandeling prioriteit worden gegeven door de reinigingsdienst. Bijvoorbeeld wanneer de locatie een speelplek of een hondenuitlaatplek betreft of wanneer in de beschrijving van de melder aangegeven wordt dat zich op de locatie een acute gevaarlijke situatie voordoet.

7. *Kan het college uiteenzetten hoe vaak er wordt gecontroleerd op bijplaatsingen in Laak?*

Zie beantwoording vraag 2.

8. *Kan het college toelichten of er door handhaving proactief gecontroleerd wordt op bijplaatsingen of wordt er alleen gecontroleerd wanneer er een melding wordt gedaan?*

Zie beantwoording vraag 2.

9. *Kan het college verduidelijken of de reinigingsdienst ook zicht heeft op minder toegankelijke plekken in de stad, bijvoorbeeld achter bedrijfsgebouwen om te voorkomen dat dit afvalstortplekken worden? Zo ja, hoe gaat de reinigingsdienst dan te werk?*

De reinigingsdienst heeft ook zicht op minder toegankelijke plekken in de stad zoals locaties achter bedrijfsgebouwen. Indien dit de openbare weg betreft, wordt het veegvuil meegenomen en wordt er door de HSO melding gemaakt van het grofvuil dat door de HMS opgehaald moet worden. De reinigingsdienst komt niet op particuliere (bedrijfs-)terreinen.

10. *Welke acties onderneemt het college nu om inwoners, maar ook verhuurders in de wijk te informeren over afval?*

De gemeente zet het gehele jaar in op het informeren over afval door gerichte communicatie, participatie en educatie. Voorbeelden hiervan zijn de acties Schone Buurt, de publiekscampagne "Schoon, doen we toch gewoon?" en de opruimdagen. De communicatie wordt grotendeels ook wijkgericht inzet en waar nodig is de communicatie meertalig van aard. Zo wordt via het mobiel informatiepunt voor arbeidsmigranten in meerdere talen informatie gedeeld over afvalregels en afvalvoorzieningen. Vanuit het actieplan Laak zal er meer aandacht zijn voor gerichte communicatie over verschillende onderwerpen, waaronder ook afval.

De focus van het college voor het informeren over afval ligt voornamelijk bij bewoners en ondernemers. Het college wil in de komende periode in een pilot verkennen hoe samengewerkt kan worden met verhuurders om via hen huurders extra te informeren over het op de juiste wijze aanbieden van afval.

11. *Op welke wijze betreft het college verhuurders bij het verantwoordelijk stellen voor duidelijke communicatie over afval bij het aantreden van nieuwe huurders?*

Zie de beantwoording op vragen 2 en 10.

12. *Klopt het dat de dienst die de ORACs leegt geen bijplaatsingen ophaalt?*

Nee. De dienst die de ORAC's leegt (HMS) haalt ook bijplaatsingen op. Dat wordt niet gedaan door de chauffeur die de ORAC's leegt. Het voertuig waarmee de ORAC's worden geleegd is een zogenoemde bovenlader. Met een kraan wordt de container opgetild en boven de inzamelwagen gehesen. Zo kan het afval uit de container in de wagen vallen. Het afval wordt vervolgens samengeperst. Het is technisch niet mogelijk om met deze zelfde wagen ook losse bijplaatsingen op te ruimen.

13. *De door bewoners genoemde hotspots zijn al vaak aan bod gekomen. Wordt er bij de toekomstige herinrichting van de van Musschenbroekstraat ook gekeken naar de inrichting van het Pasteurplein om op deze manier een einde te maken aan de afval hotspot ter plaatse?*

Op dit moment wordt gewerkt aan een schetsontwerp voor de herinrichting van de Van Musschenbroekstraat en het Lorentzplein in 2025. In dit ontwerp wordt ook gekeken naar de herinrichting van het Pasteurplein om zo te voorkomen dat het plein wordt gebruikt als hotspot voor afval.

14. *Zijn er plekken in Laak waar de ORAC's onevenredig vaak vol zitten? Zo ja, is onderzocht of hier of in de nabije omgeving extra ORAC's geplaatst kunnen worden?*

Zie beantwoording vraag 2.

15. *In de ene helft van de wijk zijn ORAC's geplaatst, aan de andere kant wordt huisvuil op straat aangeboden. Kan het college toelichten of er een evaluatie heeft plaatsgevonden wat voor soort gevolgen dit heeft en welk van de twee een beter systeem is voor deze wijk? Zo nee, is het college bereid een evaluatie te doen?*

Zoals bij de beantwoording van vraag 2 staat omschreven, is het niet een vraag welk systeem (huis-aan-huis inzameling of ORAC's) beter is voor deze wijk. Het is de bedoeling dat er in de toekomst ook in Laakkwartier-Oost ORAC's worden geplaatst, alleen maakt de hoge parkeerdruk dit proces vooralsnog niet mogelijk. Voor het aanpakken van de parkeerdruk is een parkeeraanpak opgesteld. Het vergunninggebied Laakkwartier is aangewezen als prioritair gebied.

Laak is niet alleen een woonwijk, maar ook een wijk met veel bedrijvigheid, horeca en buurtsupers. Al deze bedrijvigheid levert ook afval op in de wijk. Zo wordt er door buurtsupers en andere kleine winkels en horeca nog altijd gebruikgemaakt van plastic tasjes. Ook flesjes, blikjes en anders verpakkingsmateriaal komen vaak rondom winkels op straat terecht wanneer afvalbakken vol zitten.

16. *Welke acties onderneemt het college om het gebruik van plastic tasjes in buurtsupers en op markten tegen te gaan?*

Voor de beantwoording van deze vraag verwijst het college naar de afdoening van de motie 'Reduceer wegwerpplastics' ([RIS309659](#)) van 15 februari 2023. In deze afdoening staat dat Nederland met het verbod op plastic tasjes voldoet aan de Europese verplichting om het gebruik van plastic tassen en daarmee zwerfafval te verminderen. De Inspectie Leefomgeving en Transport controleert het verbod op gratis tassen. Er is een wettelijke uitzondering voor de uitgifte van plastic tassen wanneer voedselverspilling kan worden voorkomen of om etenswaren te beschermen. In de afdoening van de motie wordt nader toegelicht dat vertegenwoordigers van de Haagse Markt op verzoek van de gemeente een voorstel uit zullen werken waarmee het aantal plastic tassen op de Haagse markt teruggebracht kan worden.

17. *Rondom buurtsupers, bedrijven en drukke plekken ligt veel afval op de grond. Om dit te voorkomen zijn afvalbakken van belang. Is het college bereid om meer afvalbakken en/of grotere afvalbakken rondom deze plekken in de openbare ruimte te plaatsen?*

Het plaatsen van meer en/of grotere afvalbakken is niet altijd de oplossing tegen zwerfafval omdat gebrek aan capaciteit niet de enige oorzaak is van zwerfafval. Wanneer een gebrek aan capaciteit wel de oorzaak is van zwerfafval dan kunnen de bestaande afvalbakken vaker worden geleegd of er kan een extra afvalbak worden geplaatst. Daarnaast zet het college in op (meertalige) communicatie om bewoners te informeren en te stimuleren om hun afval op de juiste manier aan te bieden. Buurtsupers en bedrijven zijn zelf verantwoordelijk voor een schone omgeving rondom hun panden zoals in vraag 18, en de beantwoording daarvan, ook wordt aangegeven.

18. *Bedrijven zoals, buurtsupers en avondwinkels zijn verantwoordelijk voor de afval die 25 meter rondom hun bedrijf op straat ligt. Op welke wijze wordt deze maatregel in Laak ingezet?*

De Omgevingsdienst Haaglanden en/of het Handhavingsteam Laak spreken winkeliers aan op hun verantwoordelijkheid voor een schone omgeving o.b.v. eigen constatering, meldingen en/of klachten uit de buurt. Zij controleren of er maatregelen zijn genomen om overlast tegen te gaan. Handhaving vindt plaats als het afval direct te herleiden is naar het bedrijf. Ook voeren afvalvoorlichters het gesprek met ondernemers over bedrijfsafval. Daarnaast wordt binnenkort gestart met Integrale Bedrijfsafval Acties Handhaving (IBAH) waar de 25 meter regel ook in zal worden betrokken.

Ook sigarettenpeuken worden in grote hoeveelheden teruggevonden in de openbare ruimte.

19. *Bedrijven moeten er actief voor zorgen dat er geen sigarettenpeuken rondom hun bedrijf op straat terecht komen, is het college bereid te voorzien in (muur)asbakken voor horeca en buurtsupers in Laak?*

Nee. Het college vindt het de verantwoordelijkheid van de bedrijven die daar mensen laten roken om voorzieningen aan te brengen (en deze ook te legen en schoon te houden). Dat zijn geen voorzieningen die nagelvast aan de straat worden bevestigd, maar eerder mobiele asbakken die alleen gedurende de openingstijden van de bedrijven voor de ingang worden geplaatst. Het college wil ondernemersverenigingen attenderen op hun eigen verantwoordelijkheid en aanmoedigen om dergelijke maatregelen te treffen tegen zwerfpeuken.

20. *Is het college bereid om asbaktegels op drukke plekken waar veel mensen samenkomen in de openbare ruimte te plaatsen, zodat er minder peuken op straat en in de goot terecht komen? Zo ja, op welke termijn. Zo nee, waarom niet?*

Het college bevestigt op dit moment al extra peukenbakjes aan afvalbakken in winkelgebieden en stationsgebieden waar gemeentelijke afvalbakken staan. Peukenbakjes hebben de voorkeur boven asbaktegels. Asbaktegels zijn lastig te legen en kunnen bij slecht weer vollopen. De peukenbakjes kunnen gemakkelijk worden geleegd op het moment dat ook de afvalbakken worden geleegd. Dit maakt dat het goed bij de reguliere werkzaamheden kan worden ondergebracht.

21. *Kan het college toelichten op welke wijze er momenteel aandacht wordt besteed aan voorlichting over afval op scholen in Den Haag?*

De afdeling Natuur- en Milieueducatie heeft aanbod voor scholen om leerlingen te enthousiasmeren om zorg te dragen voor hun stad. Ze doen dit door middel van lespakketten en materialen zoals zwerfvuilsets, het aanbieden van activiteiten zoals zwerfvuilvissen, maar ook met een educatieaanbod in samenwerking met de HSO en HMS. Daar waar mogelijk worden scholen betrokken bij Actie Schone Buurt. Daarnaast is er een ondersteunende educatiewebsite voor het onderwijs, met per onderwerp links naar filmpjes en meer informatie om tijdens lessen te gebruiken.

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

Ilma Merx

Jan van Zanen